

- น้ำมันเตา เก็บอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 5

4.6.2 อัตราภาษีสรรพสามิตจากเครื่องดื่ม

เครื่องดื่ม หมายความว่า สิ่งก็ตามปกติใช้เป็นเครื่องดื่มได้โดยไม่ต้องเจือปนและไม่มีแอลกอฮอล์ โดยมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อยู่ด้วยหรือไม่ก็ตามอันบรรจุในภาชนะและผนึกไว้ เช่น น้ำแร่ น้ำหวาน น้ำผลไม้ น้ำพืชผัก และน้ำโซดา เป็นต้น และให้หมายความรวมถึงเครื่องดื่มที่ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องขายเครื่องดื่ม ไม่ว่าจะขายด้วยวิธีใด แม้จะไม่ได้บรรจุภาชนะและผนึกไว้ แต่ไม่รวมถึง (1) น้ำหรือน้ำแร่ตามธรรมชาติ (2) น้ำกลั่นหรือน้ำกรองสำหรับดื่มโดยไม่ปรุงแต่ง (3) เครื่องดื่มซึ่งผู้ผลิตได้ผลิตขึ้นเพื่อขายปลีกเอง โดยเฉพาะ อันมิได้มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ อยู่ด้วย ทั้งนี้ได้สงวนคุณภาพด้วยเครื่องหมาย (4) นํ้านมจืด นํ้านมอื่นๆ ไม่ว่าจะปรุงแต่งหรือไม่ ทั้งนี้ ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยอาหาร

อัตราภาษีที่จัดเก็บจำแนกได้ดังนี้

- โซดา เก็บเปรียบเทียบระหว่าง ร้อยละ 25 กับ 0.77 บาท/ 440 CC

- เครื่องดื่มทั่วไป เก็บเปรียบเทียบระหว่าง ร้อยละ 20 กับ 0.37 บาท/ 440

CC

- น้ำผลไม้ทั่วไป เก็บเปรียบเทียบระหว่าง ร้อยละ 20 กับ 0.37 บาท/ 440 CC

- น้ำผลไม้ที่มีส่วนผสมตามที่กรมสรรพสามิตกำหนด จะได้รับการยกเว้น

ภาษี

4.6.3 อัตราภาษีสรรพสามิตจากเครื่องไฟฟ้า

เครื่องไฟฟ้า หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ซึ่งใช้พลังงานไฟฟ้า และให้รวมถึงสิ่งที่ใช้ประกอบกับไฟฟ้า หรือเกี่ยวกับไฟฟ้าด้วย ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าที่เก็บภาษีสรรพสามิตอยู่ 2 ชนิด คือ

(1) เครื่องปรับอากาศ ที่ประกอบด้วยพัดลมซึ่งขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์และมีส่วนที่สำหรับใช้เปลี่ยนอุณหภูมิ ไม่ว่าจะมีส่วนที่ใช้ควบคุมความชื้นด้วยหรือไม่ก็ตาม ที่มีขนาดทำความเย็นไม่เกิน 72,000 บี.ที.ยู. ต่อชั่วโมง อัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บเป็นอัตราตามมูลค่า ร้อยละ

(2) โคมไฟและโคมไฟระย้า สำหรับติดเพดานหรือผนัง แต่ไม่รวมถึงที่สำหรับให้แสงสว่างแก่ที่สาธารณะกลางแจ้งหรือถนนหลวง อัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บ เป็นอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 15

4.6.4 อัตราภาษีสรรพสามิตจากแก้วและเครื่องแก้ว

แก้วและเครื่องแก้วหมายความว่า สิ่งของและเครื่องใช้ที่ทำด้วยแก้ว ในปัจจุบัน แก้วและเครื่องแก้วที่จัดเก็บสรรพสามิต ได้แก่ แก้วเลคคริสตัล และแก้วคริสตัลอื่นๆ อัตราที่ใช้จัดเก็บ เป็นอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 15

4.6.5 อัตราภาษีสรรพสามิตจากรถยนต์

รถยนต์ หมายความว่า รถที่มีล้อตั้งแต่สามล้อและเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์กำลังไฟฟ้า หรือ พลังงานอื่น แต่ไม่รวมถึง รถที่เดินบนราง รถจักรยานยนต์ที่พ่วงข้างไม่เกินหนึ่งล้อ และรถยนต์ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปัจจุบันรถยนต์ที่จัดเก็บภาษีสรรพสามิต มี 2 ชนิด คือ

(1) รถยนต์นั่ง หมายความว่า รถเก๋ง และรถยนต์ที่ออกแบบสำหรับเพื่อใช้นั่งตามปกติวิสัย และให้หมายความรวมถึงรถยนต์ในลักษณะทำนองเดียวกัน เช่นรถยนต์ที่มีหลังคาติดต่อเป็นเนื้อเดียวกันในลักษณะถาวร ด้านข้างและหรือด้านหลังคนขับมีประตูหรือหน้าต่างและมีที่นั่ง ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีที่นั่งเท่าใด

อนึ่ง ในปัจจุบันมีการผลิตรถยนต์กระบะให้มีที่นั่งสามารถนั่งได้หลังที่นั่งคนขับทำนองเดียวกับรถยนต์นั่งเป็นจำนวนมาก เพื่อความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี เนื่องจากรถยนต์นั่งต้องเสียภาษีสรรพสามิตแต่รถยนต์กระบะไม่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต อธิบดีกรมสรรพสามิต จึงออกคำวินิจฉัยพิทักษ์อัตราภาษีสรรพสามิตว่า ให้รถยนต์กระบะที่มีลักษณะอย่างไรก็ตามหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นรถยนต์นั่งด้วย คือ

(ก) ที่ขยายหรือต่อเติมห้องคนขับออกไปทางด้านหลัง ของที่นั่งคนขับ หรือทำให้ส่วนด้านหลังคนขับเพื่อใช้นั่งเป็นปกติวิสัย

(ข) ที่ด้านหลังคนขับถัดจากประตูมีหน้าต่างกระจกหรือวัตถุอื่นใดที่สามารถหมุนขึ้นลง หรือเลื่อน ไปด้านข้างได้

(ค) ที่ตัวกระบะค้ำนออกตัวรถยนต์จากแนวขอบด้านหน้าส่วนที่กว้างที่สุดของ

บานประตูจนถึงด้านหลังสุดของห้องคนขับ(ในแนวระนาบเดียวกัน) แล้วมีความยาวเกิน 180 เซนติเมตร

(ง) ที่วัดระยะด้านนอกตัวรถยนต์จากแนวขอบด้านหลังของบานประตูจนถึงด้านหลังสุดของห้องคนขับ(ในแนวระนาบเดียวกัน) แล้วมีความยาวเกินกว่า 65 เซนติเมตร

(2) รถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน หมายความว่า รถตู้ หรือรถยนต์ที่ ออกแบบเพื่อใช้ขนส่งคนโดยสารจำนวนมาก รวมทั้งรถยนต์ในลักษณะทำนองเดียวกัน

อัตราภาษีสรรพสามิตที่ใช้จัดเก็บจากรถยนต์และรถยนต์โดยสาร จัดเก็บอัตรา ตามมูลค่า จำแนกได้ดังนี้ คือ

(1) รถยนต์นั่งที่มีความจุของกระบอกสูบไม่เกิน 2400 CC อัตราตามมูลค่า ร้อยละ 37.5

(2) รถยนต์นั่งที่มีความจุของกระบอกสูบ เกิน 2400 CC แต่ไม่เกิน 3000 CC และกำลังเครื่องยนต์ไม่เกิน 220 แรงม้า อัตราตามมูลค่า ร้อยละ 43

(3) รถยนต์นั่งที่มีความจุของกระบอกสูบเกิน 3000 CC หรือ กำลังเครื่อง ยนต์ เกิน 220 แรงม้า อัตราตามมูลค่า ร้อยละ 50

(4) รถยนต์นั่งตรวจการณ์ (OFF- ROAD PASSENGER VEHICLE : OPV) อัตราตามมูลค่า ร้อยละ 32

(5) รถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน มีขนาดความจุกระบอกสูบไม่เกิน 2400 CC อัตราตามมูลค่าร้อยละ 37.5

(6) รถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน มีขนาดความจุกระบอกสูบเกิน 2400 CC อัตราตามมูลค่าร้อยละ 43

สำหรับรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ที่ดัดแปลงหรือ ต่อเติมจากรถยนต์กระบะ หรือสิ่งอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอันได้แก่ รถยนต์ที่มี เฉพาะแชสซีส์และกระบอกถังลมหน้าของรถยนต์กระบะ รถยนต์บรรทุกที่มีลักษณะเป็นรถตู้ รถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งเกิน 10 คน จัดเก็บภาษีตามมูลค่าในอัตราร้อยละ 37.5 หรือ ร้อยละ 43 หรือ ร้อยละ 50 แล้วแต่กรณีตามขนาดของความจุกระบอกสูบ(CC) หรือ กำลังเครื่องยนต์ (แรงม้า)

4.6.6 อัตราภาษีสรรพสามิตจากเรือ

เรือ หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด อย่างไรก็ตาม เรือที่จัดเก็บภาษีสรรพสามิตในปัจจุบัน ได้แก่ เรือยอชต์ และยานพาหนะทางน้ำที่ใช้เพื่อความสำราญ โดยจัดเก็บภาษีอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 50

4.6.7 อัตราภาษีสรรพสามิตจากผลิตภัณฑ์เครื่องหอมและเครื่องสำอาง

ผลิตภัณฑ์เครื่องหอม หมายความว่า น้ำหอม หัวน้ำหอม น้ำมันหอม และสิ่งที่ทำให้มีกลิ่นหอมต่าง ๆ แต่ไม่รวมถึง หัวน้ำหอมที่ใช้ได้เฉพาะในการผลิตสินค้า และสินค้าตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา(ปัจจุบันยังไม่มีประกาศ)

เครื่องสำอาง หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ปรุงแต่งเพื่อใช้บนผิวหนัง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายมนุษย์สำหรับทำความสะอาด ป้องกัน แต่งเสริมให้เกิดความงาม หรือเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะโดยการถู ทา พ่น หรือโรย เป็นต้น แต่ไม่รวมถึง เกสซ์ผลิตภัณฑ์ และสินค้าที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา(ปัจจุบันยังไม่มีประกาศ)

ผลิตภัณฑ์เครื่องหอมและเครื่องสำอาง ที่จัดเก็บภาษีสรรพสามิตอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ น้ำหอม หัวน้ำหอม และน้ำมันหอม โดยจัดเก็บอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 15

4.6.8 อัตราภาษีสรรพสามิตพรม

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากพรมเป็นอัตราตามมูลค่าร้อยละ 20

4.6.9 อัตราภาษีสรรพสามิตรถจักรยานยนต์

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากรถจักรยานยนต์ทั้งชนิดเครื่องยนต์ 2 จังหวะ และ 4 จังหวะ กำหนดอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 5

4.6.10 อัตราภาษีสรรพสามิตหินอ่อนและหินแกรนิตที่แปรรูปแล้ว

หินอ่อนและหินแกรนิตที่แปรรูปแล้วเป็นสินค้าที่ควรจัดเก็บภาษีสรรพสามิตมานานแล้ว เนื่องจากการผลิตสินค้าชนิดนี้เกิดผลภายนอก(externality)ด้านสิ่งแวดล้อมและถือได้ว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าเสียดายที่การจัดเก็บภาษีหินอ่อนและหินแกรนิตที่แปรรูปแล้วดำเนินการจัดเก็บได้เพียง 2 วัน จำต้องยกเลิกไปด้วยเหตุผลทางการเมือง

4.6.11 อัตราภาษีสรรพสามิตแบตเตอรี่และถ่านไฟฉาย

แบตเตอรี่และถ่านไฟฉายเป็นสินค้าที่ควรจัดเก็บภาษีสรรพสามิตมานานแล้ว เช่นกัน เนื่องจากการผลิตสินค้าชนิดนี้เกิดผลภายนอก(externality)ด้านสิ่งแวดล้อม จึงชอบด้วยเหตุผลที่ผู้บริโภคควรรับภาระภาษีเพิ่มขึ้น อัตราภาษีที่จัดเก็บในปัจจุบันเป็นอัตราตามมูลค่าร้อยละ 10

4.6.12 อัตราภาษีสรรพสามิตจากสถานบริการ

สถานบริการ หมายความว่า สถานที่สำหรับประกอบกิจการในด้านบริการ บันเทิงหรือพักผ่อนหย่อนใจต่างๆ เพื่อหารายได้เป็นธุรกิจ เช่น สถานมหรสพที่ฉายภาพยนตร์ สนามแข่งม้า ในท์คลับ คาบารัต ดิสโกเธค สถานอาบอบนวดหรืออบตัว เป็นต้น

สถานบริการที่จัดเก็บภาษีสรรพสามิตในปัจจุบัน สนามแข่งม้าจัดเก็บอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 20 ส่วนสนามกอล์ฟ จัดเก็บตามมูลค่าร้อยละ 10

4.6.13 อัตราภาษีจากสุรา

สุราแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สุราแช่ และสุรากลั่น

สุราแช่หรือเมรัย เป็นสุราที่ใช้กรรมวิธีหมักสำจากข้าวมอลต์ หรือผลไม้ โดยไม่ได้กลั่น มีแรงแอลกอฮอล์ ไม่เกิน 15 ดีกรี ได้แก่ เบียร์ สุราแช่ผลไม้และสุราแช่พื้นเมือง

สุรากลั่น เป็นสุราที่ใช้กรรมวิธีการกลั่น โดยการใช้ข้าว หรือน้ำตาล หรือกากน้ำตาลเป็นวัตถุดิบ จำแนกตามกรรมวิธีและสิ่งผสมปรุงแต่ง ออกได้ 5 ชนิด คือ สุราขาว สุราผสม สุราสามทับ สุราปรุงพิเศษ และสุราพิเศษ

อัตราภาษีสุรากำหนดอัตราภาษีไว้ 2 ลักษณะ คือทั้งอัตราตามมูลค่า และอัตราตามสภาพ อัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน จำแนกได้ดังนี้

ก. สุราแช่ จำแนกเป็น

- เบียร์ เก็บเปรียบเทียบกับระหว่าง อัตราร้อยละ 50 กับ อัตรา 100 บาท/ลิตร
- สุราแช่อื่นๆ นอกจากเบียร์ เก็บเปรียบเทียบกับระหว่าง อัตราร้อยละ 25 กับ อัตรา 100 บาท/ลิตร

ข. สุรากลั่น อัตราภาษีสุราที่จัดเก็บจากสุรากลั่น จำแนกออกเป็น

(1) สุราพิเศษ ได้แก่

- วิสกี้ จัดเก็บเปรียบเทียบกับระหว่าง อัตราร้อยละ 35 กับ อัตรา 150 บาท/ลิตร

- บรันดี จัดเก็บเปรียบเทียบระหว่าง อัตราร้อยละ 25 กับอัตรา 150 บาท/ลิตร
- อื่นๆ นอกจากวิสกี้ - บรันดี จัดเก็บเปรียบเทียบระหว่าง อัตราร้อยละ 35 กับ อัตรา 150 บาท/ลิตร

(2) สุราสามทับ จัดเก็บเปรียบเทียบระหว่าง อัตราร้อยละ 10 กับ อัตรา 6 บาท/ลิตร

(3) สุราสามทับ ที่ใช้ในอุตสาหกรรม แปลงสภาพ จัดเก็บเปรียบเทียบระหว่าง อัตราร้อยละ 2 กับ อัตรา 1 บาท/ลิตร ส่วนสุราสามทับที่ใช้ในการอุตสาหกรรม จัดเก็บเปรียบเทียบระหว่าง อัตราร้อยละ 0.1 กับ อัตรา 0.05 บาท/ลิตร

(4) สุรากลั่นอื่นๆ นอกจาก (1) ,(2), (3) จัดเก็บเปรียบเทียบระหว่าง อัตรา ร้อยละ 28 กับ อัตรา 100 บาท/ลิตร

4.6.14 อัตราภาษียาสูบ (ค่าแสดมปียาสูบ)

ยาสูบ หมายความว่า บุหรี่ซิการ์แรต บุหรี่ซิการ์ บุหรี่อื่นๆ ยาเส้นปรุง และให้รวมตลอดถึงยาเคี้ยวด้วย อัตราค่าแสดมปียาสูบที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน จำแนกได้ดังนี้

- บุหรี่ซิการ์แรตจัดเก็บอัตราตามมูลค่าในอัตราร้อยละ 70

- บุหรี่ซิการ์จัดเก็บเปรียบเทียบระหว่างอัตราร้อยละ 10 กับ อัตรา

0.50บาท/กรัม

- บุหรี่อื่นๆ เก็บเปรียบเทียบระหว่าง อัตราร้อยละ 10 กับ อัตรา 0.50 บาท/ 5

กรัม

- ยาเส้นปรุง เก็บเปรียบเทียบระหว่าง อัตรา ร้อยละ 10. กับ อัตรา 0.50

บาท/กรัม

- ยาเคี้ยว เก็บเปรียบเทียบระหว่าง อัตรา ร้อยละ 10 กับ อัตรา 0.50 บาท/กรัม

- ยาเส้น เก็บเปรียบเทียบระหว่าง อัตรา ร้อยละ 10 กับ อัตรา 0.50 บาท/ 10 กรัม

4.6.15 อัตราภาษีไฟ (ค่าธรรมเนียมประทับตราไฟ)

ค่าธรรมเนียมประทับตราไฟ จัดเก็บอัตราตามสภาพหรือตามปริมาณอย่าง เดี่ยว อัตราภาษีที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน จำแนกได้ดังนี้

- ไฟปักอก จัดเก็บค่าธรรมเนียม 100 ใบ 30 บาท

- ไฟฟ้าอื่นๆ จัดเก็บค่าธรรมเนียม 100 บาท 2 บาท

ตารางที่ 8-1 โครงสร้างอัตราภาษีสรรพสามิต

สินค้าและบริการ	อัตราตามมูลค่า(%)	อัตราตามสภาพ
1. น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน		
-เบนซินมีสารตะกั่วเกิน0.15 กรัม/ลิตร	36	3.585บาท/ลิตร
-เบนซินมีสารตะกั่วไม่เกิน0.15กรัม/ลิตร	32	3.055 บาท/ลิตร
-เบนซินไร้สารตะกั่ว	25	2.585 บาท/ลิตร
-ก๊าด	23	3.055 บาท/ลิตร
-เชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินไอพ่น	1	0.20 บาท/ลิตร
-ดีเซลมีกำมะถันเกิน0.5%โดยน้ำหนัก	28	2.10 บาท/ลิตร
-ดีเซลมีกำมะถันไม่เกิน0.5%โดยน้ำหนัก	26	2.215 บาท/ลิตร
-แอล.พี.จี.	23	2.17 บาท/ลิตร
-เอ็น.จี.แอล.	36	3.15 บาท/ลิตร
-น้ำมันเตา	5	0.170บาท/ลิตร
2. เครื่องดื่ม		
-โซดา	25	0.77 บาท/440CC
-เครื่องดื่มทั่วไป	20	0.37 บาท/440CC
-น้ำผลไม้	20	0.37 บาท/ 440CC
3. เครื่องไฟฟ้า		
-เครื่องปรับอากาศขนาดไม่เกิน7200BTU/ชม.	15	
-โคมไฟและโคมไฟระย้า	ยกเว้น	-
-โคมไฟและโคมไฟระย้าที่ทำจากแก้วเลดคริสตัล	15	-
4. แก้วเลดคริสตัล		
15		
5. รถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารมีที่นั่งไม่เกิน 10 คน		
5.1 รถยนต์นั่ง		
- ไม่เกิน 2,400 CC	37.5	

ตารางที่ 8-1(ต่อ)

สินค้าและบริการ	อัตราตามมูลค่า(%)	อัตราตามสภาพ
- เกิน 2,400 CC แต่ไม่เกิน 3,000 CC และไม่เกิน 220 แรงม้า	43	
- เกิน 3,000 cc หรือเกิน 220 แรงม้า	50	
- รถยนต์นั่งตรวจการณ	32	
5.2 รถยนต์โดยสารมีที่นั่งไม่เกิน 10 คน		
- ไม่เกิน 2,400CC	37.5	
- เกิน 2,400 CC	43	-
6. เรือยอชต์	50	
7. นำหอม หัวนำหอมและน้ำมันหอม		
- หัวนำหอมและน้ำมันหอม	15	
8. พรหมหรือสิ่งทอปูพื้นทำด้วยขนสัตว์	20	
9. รถจักรยานยนต์	5	
10. หินอ่อนและหินแกรนิตที่แปรรูปแล้ว	ยกเว้น	
11. แบตเตอรี่และถ่านไฟฉาย	10	
12. สนามแข่งม้า	20	
13. สนามกอล์ฟ	10	
14. สุรา		
14.1 สุราแช่		
- เบียร์	50	100 บาท/ลิตร
- สุราแช่อื่นๆนอกจากเบียร์	25	100 บาท/ลิตร
14.2 สุรากลั่น		
(1) สุราพิเศษ		
- วิสกี้	35	150 บาท/ลิตร
- บรั่นดี	25	150 บาท/ลิตร
- อื่นๆนอกจากวิสกี้-บรั่นดี	35	150 บาท/ลิตร
(2) สุราสามทับ	10	6 บาท/ลิตร
(3) สุราสามทับ		
- ใช้ในอุตสาหกรรมแปลงสภาพ	2	1 บาท/ลิตร
- ใช้ในการแพทย์	0.1	0.05 บาท/ลิตร

ตารางที่ 8-1 (ต่อ)		
สินค้าและบริการ	อัตราตามมูลค่า(%)	อัตราตามสภาพ
(4) อื่นๆนอกจาก(1) (2)และ(3)	28	100 บาท/ลิตร
15. ยาสูบ หรือยาเส้น		
15.1 ยาสูบ		
-ซิการ์แรต	70	
-ซิการ์	10	0.50 บาท/กรัม
-บุหรอนๆ	10	0.50 บาท/5กรัม
-ยาเส้นปรุง	10	0.50 บาท/กรัม
-ยาเคี้ยว	10	0.50 บาท/กรัม
15.2 ยาเส้น	10	0.50 บาท/10กรัม
16. ไฟ		
-ไฟป็อก	-	100 ใบ 30 บาท
-ไฟอื่นๆ	-	100 ใบ 2 บาท

ที่มา: กรมสรรพสามิต

5. การวิเคราะห์หาค่าภาษีและการคำนวณภาษีสรรพสามิต

สินค้าและบริการที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บภาษีนั้น ในการคำนวณภาษีสรรพสามิตที่ต้องชำระว่าเป็นจำนวนเท่าไรนั้น จะต้องพิจารณาตามบทบัญญัติกฎหมายในการจัดเก็บว่า ได้กำหนดอัตราภาษีไว้อย่างไร และสินค้านั้นๆถูกเก็บภาษีเสริมเพื่อนำส่งกระทรวงมหาดไทยนำไปจัดสรรให้รัฐบาลท้องถิ่นหรือไม่ ในกรณีที่กำหนดอัตราภาษีตามสภาพ จำนวนภาษีที่ต้องชำระ จำนวนได้จาก อัตราภาษีต่อหน่วย คูณด้วย ปริมาณสินค้า ในกรณีที่กำหนดอัตราตามมูลค่า จำนวนภาษีที่ต้องชำระ จำนวนได้จาก อัตราภาษีตามมูลค่า คูณด้วย ยอดรายรับจากการขายสินค้า ส่วนในกรณีที่กำหนดอัตราภาษีไว้ทั้งอัตราตามสภาพและตามมูลค่า จะต้องคำนวณหาค่าภาษีทั้งสองวิธีเปรียบเทียบกัน วิธีใดได้จำนวนภาษีสูงกว่าให้ใช้วิธีนั้น อย่างไรก็ตาม

ก็ตาม ในการวิเคราะห์หาค่าภาษีและการคำนวณภาษีตามสภาพนั้นไม่ซับซ้อน ในที่นี้จึงกล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์ค่าภาษีตามมูลค่าเท่านั้น

การคำนวณภาษีสรรพสามิตตามมูลค่าของไทยใช้อัตราภาษีแบบรวมใน (inclusive tax rate) ฐานภาษีคือ รายรับ ซึ่งเป็นมูลค่าสินค้าที่ผู้ผลิตได้รับ อันประกอบด้วยราคาสินค้า ณ ต้นทุนการผลิต (price at factor cost) และภาษีสรรพสามิตที่พึงต้องชำระด้วย กล่าวคือเป็นราคาที่รวมภาษีสรรพสามิตไว้แล้ว ในการซื้อสินค้าผู้บริโภคไม่ต้องเสียภาษีเพิ่มอีก เพียงแต่ผู้บริโภคไม่ทราบว่าในราคาสินค้านั้นมีภาษีที่ตนได้ชำระไปแล้วเป็นจำนวนเท่าใด

ในการวิเคราะห์หาค่าภาษีสรรพสามิต พิจารณาตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 มาตรา 8 พระราชบัญญัติภาษีสุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 8 จัตวา และพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 มาตรา 5 ตี จำแนกวิธีการวิเคราะห์และการคำนวณค่าภาษีออกเป็น 2 กรณี³

กรณีที่ 1 กรณีสินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักร

กรณีที่ 2 กรณีสินค้านำเข้ามาในราชอาณาจักร

5.1 การวิเคราะห์ค่าภาษีสรรพสามิตจากสินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักร

กฎหมายสรรพสามิตหลักทั้งสามฉบับ ได้กำหนดมูลค่าราคาสินค้าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีไว้ว่า ให้ถือตามราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม หรือตามรายรับของสถานบริการ โดยให้รวมภาษีสรรพสามิตที่พึงต้องชำระด้วย ฉะนั้น ฐานในการคำนวณภาษีจะประกอบด้วย ค่าวัสดุ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายต่างๆในการประกอบการ ค่ากำไรของผู้ประกอบการ (ราคาสินค้า ณ โรงงานอุตสาหกรรม หรือ ราคาสินค้า ณ ต้นทุนการผลิต) ค่าภาษีสรรพสามิต และภาษีที่เก็บเพิ่มเพื่อกระทรวงมหาดไทยที่ผู้ประกอบการต้องชำระ การวิเคราะห์ค่าภาษีสร้างเป็นแบบจำลองได้ดังนี้

$$TE = (P + TE + TL) te \dots\dots\dots (1)$$

ในเมื่อ TE = ภาษีสรรพสามิต (excise tax)

P = ราคาสินค้า ณ โรงงานอุตสาหกรรม

TL = ภาษีเพื่อมหาดไทย (local tax)

te = อัตราภาษีสรรพสามิต

ภาษีเพื่อมหาดไทยเป็นภาษีเสริม(surcharge tax) ที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บตามพระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 พระราชบัญญัติจัดสรรจัดสรรเงินภาษีสุรา พ.ศ.2527 ในอัตราไม่เกินร้อยละ 10 ของภาษีสรรพสามิต แล้วส่งให้กระทรวงมหาดไทยนำไปจัดสรรให้รัฐบาลท้องถิ่น ส่วนยาสูบและไฟไม่มีภาษีเพื่อมหาดไทย ฉะนั้น จากแบบจำลองข้างต้น ปรับปรุงใหม่ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 TE &= (P + TE + .10TE)te \dots\dots\dots(2) \\
 &= Pte + TEte + .10TEte \\
 &= Pte + 1.10TEte \\
 TE - 1.10Tete &= Pte \\
 TE(1 - 1.10te) &= Pte \\
 TE &= \frac{Pte}{1 - 1.10te} \dots\dots\dots(3).
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ค่าภาษีสรรพสามิตที่จัดเก็บแบบภาษีรวมใน คำนวณ ได้ดังนี้

$$\text{ภาษีสรรพสามิต} = \frac{\text{ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม} \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต}}{1 - 1.1 \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต}}$$

ส่วนภาษีสรรพสามิตจากยาสูบ ซึ่งไม่มีภาษีเพื่อมหาดไทย เราวิเคราะห์ได้ในทำนองเดียวกัน เพียงแต่ในแบบจำลองไม่มี TL ดังนั้น ค่าภาษีสรรพสามิต(ภาษียาสูบ)ที่จัดเก็บ คำนวณ ได้ดังนี้

$$\text{ภาษียาสูบ} = \frac{\text{ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม} \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต}}{1 - \text{อัตราภาษีสรรพสามิต}}$$

ตัวอย่างที่ 1 รถยนต์นั่งคันหนึ่งมีความจุกระบอกสูบไม่เกิน 2,400 ลูกบาศก์เซนติเมตร ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม(ราคาต้นทุนการผลิต) คันละ 417,625 บาท ถ้าอัตราภาษีสรรพสามิตตามมูลค่าง่ายร้อยละ 32.5 และอัตราภาษีเก็บเพิ่มเพื่อมหาดไทยร้อยละ 10 ของภาษีสรรพสามิต จงคำนวณหามูลค่างรถยนต์ ณ โรงงานอุตสาหกรรม (มูลค่างรถยนต์แบบรวมใน) และจำนวนภาษีที่ต้องชำระทั้งหมดเป็นเท่าใด

$$\begin{aligned}
 \text{วิธีทำ} \quad \text{ภาษีสรรพสามิต} &= \frac{\text{ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม} \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต}}{1 - 1.1 \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต}} \\
 &= \frac{417,625 \times 0.325}{1 - 1.1 \times 0.325} \\
 &= 211,250
 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น ภาษีสรรพสามิตที่ต้องชำระเป็นเงิน 211,250 บาท

ภาษีเพื่อมหาดไทย เป็นเงิน 21,125 บาท

รวมภาษีที่ต้องชำระทั้งสิ้น เป็นเงิน 232,375 บาท

ฉะนั้น มูลค่ารถยนต์ ณ โรงงานอุตสาหกรรมคันละ 650,000.00 บาท ตอบ

5.2 การวิเคราะห์หาค่าภาษีสรรพสามิตจากสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

การนำสินค้าที่เสียภาษีสรรพสามิตหรือสุราจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร มูลค่าของฐานภาษีให้ถือราคาซี.ไอ.เอฟ.ของสินค้า บวกด้วย อกรขาเข้า ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นตามที่จะได้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา แต่ไม่รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่กำหนดในหมวด 4 ลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร โดยให้รวมภาษีสรรพสามิตที่พึงต้องชำระด้วย

ในกรณีที่ผู้นำเข้าได้รับการยกเว้นหรือลดอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือตามกฎหมายอื่นให้นำอากรขาเข้าซึ่งได้รับยกเว้นหรือลดอากรดังกล่าวมารวมคำนวณภาษีด้วย นั่นก็คือ ขนาดของฐานภาษีที่ใช้ในการคำนวณภาษีสรรพสามิตจะต้องใช้อกรขาเข้าเต็มจำนวนตามที่กรมศุลกากรกำหนด เสมือนว่าไม่มีการยกเว้นหรือลดอากรขาเข้าแต่ประการใด

ในการวิเคราะห์หาค่าภาษีสรรพสามิตจากสินค้าซึ่งนำเข้ามาในราชอาณาจักรสร้างเป็นแบบจำลองได้ดังนี้

$$TE = (A + D + B + M + TE + TL)te \dots\dots\dots(4)$$

ในเมื่อ TE = ภาษีสรรพสามิต

A = ราคา ซี.ไอ.เอฟ.ของสินค้า

- D = อกรขาเข้า
 B = ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
 M = ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่น
 TL = ภาษีเพื่อมหาดไทย(local tax = 10 %ของ TE)
 te = อัตราภาษีสรรพสามิต

เมื่อแทนค่าTL = .10 TEเราจะได้แบบจำลองภาษีสรรพสามิต ดังนี้

$$TE = (A + D + B + M + TE + .10TE)te \dots\dots\dots (5)$$

$$= (A + D + B + M)te + 1.10 TE te$$

$$TE - 1.10TEte = (A + D + B + M)te$$

$$TE = \frac{(A + D + B + M)te}{1 - 1.10 te} \dots\dots\dots (6)$$

จากสมการ(6) ค่าภาษีสรรพสามิตแบบรวมในที่เก็บจากสินค้าซึ่งนำเข้า สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{ภาษีสรรพสามิต} = (\text{ราคาซี.ไอ.เอฟ.} + \text{อกรขาเข้า} + \text{ค่าธรรมเนียมพิเศษ} + \text{ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่น}) \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต} \\ 1 - 1.1 \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต}$$

ตัวอย่างที่ 2 ผู้ประกอบการรายหนึ่ง นำเข้ารถยนต์ซึ่งมีกระบอกสูบไม่เกิน 2,400 ลูกบาศก์ เซนติเมตรจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรปรากฏตามหลักฐาน invoice ราคา ซี.ไอ.เอฟ. คันละ 650,000 บาท ถ้าอกรขาเข้าร้อยละ 42 ของราคา ซี.ไอ.เอฟ. ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นๆไม่มี อัตราภาษีสรรพสามิตร้อยละ 32.5 ของมูลค่า อัตราภาษีที่เก็บเพิ่มเพื่อมหาดไทยร้อยละ 10 ของภาษีสรรพสามิต จึงคำนวณหามูลค่าแบบรวมในของรถยนต์คันนี้ และภาษีที่พึงต้องชำระทั้งหมดเป็นเท่าใด

วิธีทำ

$$\text{ภาษีสรรพสามิต} = \frac{(\text{ราคาซี.ไอ.เอฟ.} + \text{อกรขาเข้า} + \text{ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่น}) \times \text{อัตราภาษี สรรพสามิต}}{1 - 1.1 \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต}} \\ = \frac{[650,000 + (650,000 \times 0.42) + 0] \times 0.325}{1 - 1.1 \times 0.325}$$

$$= \frac{923.000 \times 0.325}{0.6425} \quad \text{บาท}$$

$$= 466,887.16 \quad \text{บาท}$$

เพราะฉะนั้น ภาษีสรรพสามิตของรถยนต์นำเข้าคันนี้ เป็นเงิน 466,887.16 บาท

ภาษีเก็บเพิ่มเพื่อกระทรวงมหาดไทย อีกร้อยละ 10 เป็นเงิน 46,688.71 บาท

รวมภาษีสรรพสามิตพึงต้องชำระทั้งสิ้น เป็นเงิน 513,575.87 บาท

มูลค่าแบบรวมในของรถยนต์ 1,436,575.87 บาท ตอบ

6. ผลทางเศรษฐกิจของการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

ผลทางเศรษฐกิจของการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจำแนกได้ 4 ประการ คือ ผลทางด้าน
บทบาทในการทำรายได้และการโอนย้ายทรัพยากร การเป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพ
ทางเศรษฐกิจ ผลต่อภาวะการครองชีพ และผลทางด้านกระจายความเป็นธรรม ดังนี้

6.1 บทบาทในการทำรายได้และการโอนย้ายทรัพยากร

ภาษีสรรพสามิตมีบทบาทด้านการทำรายได้ให้รัฐบาลค่อนข้างสูง คิดเป็น
ร้อยละ 20 - 30 ของรายได้จากภาษีอากร ดัชนีการพึ่งพารายได้จากภาษีสรรพสามิต(reliance
indicator) เปลี่ยนแปลงไปตามภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ ในปี 2525 การพึ่งพารายได้ภาษี
สรรพสามิตคิดเป็นร้อยละ 24.45 และเปลี่ยนแปลงเป็น 30.83 23.96 22.29 และ 21.28 ในปี
2530 2535 2540 และ 2541 ตามลำดับ ในด้านดัชนีความพยายาม(effort indicator) ซึ่งเป็น
ค่าที่แสดงให้เห็นถึงผลการใช้มาตรการภาษีเพื่อโอนย้ายทรัพยากรจากภาคเอกชนมาสู่ภาค
รัฐบาลมีค่าคิดเป็นร้อยละ 2.80 4.86 3.71 3.85 และ 3.43 ในปี 2525 2530 2535 2540
และ 2541 ตามลำดับ

ตารางที่ 8-2 รายได้ภาษีสรรพสามิต ปีงบประมาณ 2525 -2541 (บางปี)

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	2 5 2 5	2530	2535	2540	2541
1. ภาษียาสูบ	1191.4	9,974.7	15,489.6	29,815.9	28,559.6
2. ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน	10,943.1	33,597.7	41,346.2	63,988.5	65,373.0
3. ภาษีสูราและเงินผลประโยชน์	5,188.3	10,734.2	15,247.1	22,763.3	20,257.3
4. ภาษีเบียร์	1,733.3	2,515.3	7,817.8	21,383.1	23,190.6
5. ภาษีเครื่องดื่ม	1,347.4	2,673.1	5,125.0	7,519.1	7,023.1
6. ภาษีไฟและเงินผลประโยชน์	36.2	41.5	46.7	59.3	56.0
7. ภาษีซีเมนต์	503.2	878.5	621.0	-	-
8. ภาษีไม้ขีดไฟและเครื่องขีดไฟ	37.0	81.8	19.6	-	-
9. ภาษียานยนต์	20.8	32.9	10.3	-	-
10. ภาษีเครื่องไฟฟ้า	-	-	320.3	1,764.8	1,003.1
11. ภาษีแก้วและเครื่องแก้ว	-	-	0.9	1.4	11.2
12. ภาษียรถยนต์	-	-	15,712.8	32,294.9	8,556.9
13. ภาษีเรือ	-	-	2.3	18.7	3.1
14. ภาษีผลิตภัณฑ์เครื่องหอมฯ	-	-	37.6	91.0	103.2
15. ภาษีสสนาม้า	-	-	6.6	10.6	125.5
16. ภาษีสนามกอล์ฟ	-	-	-	-	163.0
17. ภาษีพรม	-	-	-	16.5	19.3
18. ภาษียรถยนต์	-	-	-	129.1	537.7
19. ภาษีหินอ่อนและหินแกรนิต	-	-	-	0.5	-
20. ภาษีแบตเตอรี่	-	-	-	168.3	441.9
21. รายได้เบ็ดเตล็ด	233.0	461.6	227.7	142.1	138.6
รวมรายได้ภาษีสรรพสามิต	27,883.7	60,950.2	102,031.3	180,173.0	155,563.1
รายได้ภาษีอากรทั้งหมด	114,039.4	197,686.7	425,742.4	808,147.3	731,028.8
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ(GDP)	995,954	1,253,147	2,750,000	4,673,800	4,526,000
ดัชนีการพึ่งพา (ร้อยละ)	24.45	30.83	23.96	22.29	21.28
ดัชนีความพยายาม(ร้อยละ)	2.80	4.86	3.71	3.85	3.43

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง รายงานการคลังรายไตรมาส

6.2 ผลทางการรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสินค้าฟุ่มเฟือยและสถานบริการที่ผู้มีรายได้สูงใช้บริการจะทำให้ความยืดหยุ่นรายรับภาษีมีความยืดหยุ่นสูง ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อรายได้สูงขึ้นหรือภาวะเศรษฐกิจขยายตัว ประชาชนจะหันไปบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยมากขึ้น ทำให้รัฐบาลเก็บภาษีได้มากขึ้น อัตราเพิ่มขึ้นของรายรับภาษีสูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติ เมื่อรัฐบาลคงใช้จ่ายระดับเดิม งบประมาณจะเกินดุล อุปสงค์รวมเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ระบบเศรษฐกิจจึงไม่เกิดภาวะเงินเฟ้อหรือระดับราคาโดยทั่วไปไม่สูงขึ้นอย่างรุนแรงในทำนองเดียวกัน ถ้าหากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหรือภาวะเศรษฐกิจซบเซา การลงทุนของภาคเอกชนลดลงรายได้ประชาชาติลดลง การบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยของประชาชนก็จะลดลง ทำให้รัฐบาลเก็บภาษีได้น้อยลงด้วย อัตราการลดลงของรายรับภาษีสูงกว่าอัตราการลดลงของรายได้ประชาชาติ ถ้ารัฐบาลคงการใช้จ่ายระดับเดิม งบประมาณจะขาดดุล อุปสงค์รวมของระบบเศรษฐกิจจึงลดลงไม่มากนัก ทำให้ภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปไม่ซบเซาอย่างรุนแรง ดังนั้น การที่โครงสร้างภาษีสรรพสามิตจัดเก็บภาษีจากสินค้าฟุ่มเฟือยอัตราตามราคาเป็นส่วนใหญ่ยิ่งส่งผลให้ความยืดหยุ่นของรายรับภาษีมียิ่งมากขึ้นด้วย ภาษีสรรพสามิตจึงเอื้ออำนวยต่อการใช้เป็นเครื่องมือทางการคลังในการรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจได้โดยอัตโนมัติ

6.3 ผลต่อภาวะการครองชีพของประชาชนโดยทั่วไป

สินค้าที่รัฐบาลเก็บภาษีสรรพสามิตเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยไม่กระทบกระเทือนต่อการดำรงชีพในชีวิตประจำวัน ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ของสินค้านี้มีค่าสูงอันเป็นการเลือกปฏิบัติจัดเก็บจากสินค้าเฉพาะอย่าง ส่วนสินค้าที่ประชาชนทั่วไปบริโภคและมีความจำเป็นในชีวิตประจำวันรัฐบาลจะไม่เก็บภาษีสรรพสามิต เพราะฉะนั้น การจัดเก็บภาษีสรรพสามิต ตลอดจนการปรับโครงสร้างภาษีสรรพสามิตโดยการขยายฐานภาษีเพิ่มรายการสินค้าฟุ่มเฟือยให้มากขึ้น หรือขึ้นอัตราภาษี เพื่อเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสูงขึ้น จึงไม่กระทบกระเทือนต่อภาวะการครองชีพของประชาชนโดยทั่วไป

6.4 ผลต่อการกระจายความเป็นธรรม

ถึงแม้ว่าภาษีสรรพสามิตจะเป็นภาษีที่เก็บจากการบริโภคสินค้าและบริการ และผู้เสียภาษีผลกระทบจะไปยังผู้บริโภคได้ แต่การดำเนินการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเลือกปฏิบัติต่อสินค้าเฉพาะอย่างที่ไม่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป กล่าวคือ รัฐบาลจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสินค้าฟุ่มเฟือยเท่านั้น ซึ่งเป็นสินค้าที่ผู้มีรายได้สูงบริโภค ดังนั้น การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในอัตราสูงจะทำให้อัตราภาษีที่แท้จริง (effective tax rate) ตามชั้นรายได้เป็นอัตราก้าวหน้า ซึ่งแสดงว่า ผู้มีรายได้สูงรับภาระภาษีหรือภาระการใช้จ่ายของรัฐบาลสูงกว่าผู้มีรายได้น้อย ภาษีสรรพสามิตจึงส่งผลกระทบเป็นเครื่องมือทางการคลังในการกระจายความเป็นธรรม

เชิงอรรถบทที่ 8

1. John L. Mikesell. **Fiscal Administration : Analysis and Application for the Public Sector** 2nd edn.(Chicago, Illinois : The Dorsey Press, 1986, Chapter 8), pp. 294-6.
2. กองวิชาการและแผนงาน “ อดีต ปัจจุบัน อนาคต กรมสรรพสามิต ” **สามิตสาร** ปีที่ 51 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2538) หน้า 84
3. กองวิชาการและแผนงาน “ ภาษีสรรพสามิตรวมใน ” **สามิตสาร** ปีที่ 51 ฉบับที่ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2538) หน้า 58-9

หนังสืออ่านประกอบบทที่ 8

วิชาการและแผนงาน, กอง “ ภาษีสรรพสามิตรวมใน ” สามีตสาร ปีที่ 51 ฉบับที่ 1 (มกราคม-
กุมภาพันธ์ 2538) หน้า 56-60

วิชาการและแผนงาน, กอง “ อดีต-ปัจจุบัน อนาคต กรมสรรพสามิต ” สามีตสาร ปีที่ 51
ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2538) หน้า 83-98

วิชาการและแผนงาน , กอง สารสนเทศ (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1) กรมสรรพสามิต 2537

สมใจนึก เองตระกูล “ คำบรรยายภาษีสรรพสามิตในประเทศไทย ” สามีตสาร ปีที่ 50 ฉบับที่
2 (มีนาคม - เมษายน 2537) หน้า 29 - 43

สรรพสามิต, กรม รายงานประจำปีกรมสรรพสามิต ปี 2534 - 2538

นิติการ, กอง รวมกฎหมายสรรพสามิต กรมสรรพสามิต 2536

เอนก เขียรถาวร เศรษฐศาสตร์ภาษีอากร 2 กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2533 บทที่ 10 - 12

James, simon & Christopher Nobes. **Economics of Taxation.** (4th edn.) London : Prentice
Hall ., 1992, Chapter 11.

Mikesell, John L. **Fiscal Administration : Analysis and Application for the Public
Sector** (2nd edn.) Chicago, Illinois : The Dorsey Press. 1986, Chapter 8 .

Musgrave, R. A. & P. B. Musgrave. **Public Finance in Theory and Practice.** (5th edn.)
New York : McGraw-Hill ., 1989, chapter 23.